Algemene Beginselen van Behoorlijk Burgerschap

Algemene beginselen van behoorlijk burgerschap zijn de normen voor respectvolle, zorgvuldige en verantwoordelijke deelname aan het publieke domein, waarbij burgers niet alleen hun eigen belangen behartigen, maar ook actief rekening houden met feiten, medeburgers, democratische procedures én het streven naar breed en representatief maatschappelijk draagvlak.

Kernbeginselen

- **Respectbeginsel:** Burgers behandelen bestuurders, ambtenaren en medeburgers met respect, ook bij scherpe meningsverschillen.
- **Waarheids- en zorgvuldigheidsbeginsel:** Standpunten worden zo veel mogelijk gebaseerd op feiten, eerlijke informatie en een redelijke voorstelling van zaken.
- **Participatiebeginsel:** Wie invloed verlangt, neemt ook verantwoordelijkheid om constructief deel te nemen aan het proces.
- **Evenwichtigheidsbeginsel:** Niet alleen het eigen belang telt; burgers erkennen dat beleid meerdere belangen moet afwegen.
- **Luisterbeginsel:** Behoorlijk burgerschap vraagt niet alleen om spreken, maar ook om luisteren naar andere perspectieven.
- **Verantwoordelijkheidsbeginsel:** Burgers erkennen mede-eigenaarschap van de publieke ruimte en democratische besluitvorming.
- **Rechtsstatelijk beginsel:** Men respecteert democratische procedures en accepteert dat besluiten soms anders uitvallen dan gewenst.
- **Redelijkheidsbeginsel:** Verwachtingen richting overheid blijven proportioneel en uitvoerbaar.
- **Representativiteits- en draagvlakbeginsel:** Burgers en bewonersgroepen die invloed willen uitoefenen op publieke besluitvorming, spannen zich aantoonbaar in om opvattingen, belangen en zorgen breed op te halen binnen de buurt, wijk of gemeenschap die zij zeggen te vertegenwoordigen. Zij erkennen dat legitimiteit in participatie niet uitsluitend voortkomt uit luidheid of betrokkenheid, maar ook uit de mate waarin sprake is van herkenbaar en ruim maatschappelijk draagvlak.

Samenvattende formulering

Behoorlijk burgerschap omvat de bereidheid om vrijheid van inspraak te verbinden aan verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het publieke gesprek en het gezamenlijk bestuur van de samenleving.

Waar behoorlijk bestuur de overheid bindt aan zorgvuldigheid en rechtvaardigheid, bindt behoorlijk burgerschap de inwoner aan constructieve, respectvolle en verantwoordelijke deelname aan de democratische gemeenschap.